

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00

F: 01 428 47 33

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Številka: 070-15/2020/7
Ljubljana, 24. 4. 2020
EVA:
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Odgovor Vlade Republike Slovenije na poizvedbo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije glede Odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin (Uradni list RS, št. 38/2020 in 51/2020), NOVO GRADIVO ŠT. 1 – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji, dne sprejela naslednji sklep:
Vlada Republike Slovenije je sprejela odgovor na poizvedbo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije glede Odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin (Uradni list RS, št. 38/20 in 51/20) in ga pošlje Varuhu človekovih pravic Republike Slovenije.
Dr. Božo Predalič generalni sekretar
Priloga:
– odgovor Vlade Republike Slovenije s prilogami – 5x
Sklep prejmejo:
– Ministrstvo za notranje zadeve – Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije – Služba Vlade RS za zakonodajo – Varuh človekovih pravic Republike Slovenije
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- mag. Lado Bradač, v. d. generalnega direktorja Direktorata za policijo in druge varnostne naloge na Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
5. Kratek povzetek gradiva:

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije je zaprosil Vlado Republike Slovenije za odgovor na izpostavljena vprašanja, ki se nanašajo na legalitetno načelo, načelo sorazmernosti ter na časovno veljavnost prepovedi iz Odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin, pri tem pa objasniti, da lahko Vlada Republike Slovenije doda tudi druga pojasnila, za katera meni, da so potrebna za ustrezno razumevanje navedb v odgovoru.

V **Novem gradivu št. 1** so bile na dodatne pripombe Službe Vlade Republike Slovenije opravljeni naslednji popravki:

- v četrtem odstavku na str. 7 je bila popravljena nerazumljivo zapisana vsebina glede posega oz. omejevanja pravice do zasebnosti in osebnostne pravice ter popravljenih nekaj redakcijskih napak;
- v zadnjem odstavku na str. 7 oziroma prvem na str. 8 je bila popravljena redakcijska napaka;
- v drugem odstavku na str. 8 je bila popravljena vsebinska nepravilnost;
- v petem odstavku na str. 8 so bile popravljene redakcijske napake;
- v zadnjem odstavku na str. 8 je bila popravljena redakcijska napaka;
- na str. 9 je bil vsebinsko popravljen naslov, in sicer je bila dodana krajevna veljavnost;
- v prvem in drugem odstavku na str. 9 so bile popravljene redakcijske napake;
- v tretjem odstavku na str. 10 je bila popravljena vsebinska nepravilnost;
- na zadnji strani je bil vsebinsko popravljen predzadnji odstavek in dodana relevantna tabela (posledično je bilo iz priloge gradiva odstranjeno celotno Poročilo o odzivanju na COVID-19 na dan 16. april. 2020 ob 7. uri Nacionalnega centra za krizno upravljanje Direktorata za obrambne zadeve Ministrstva za obrambo;
- v zadnjem odstavku na zadnji strani je bila popravljena redakcijska napaka.

Novo gradivo je popravljeno na podlagi novih pripomb Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo z dne 24. 4. 2020.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
Gradivo nima finančnih posledic.				

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	DA/NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE - Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE 	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
Pri obravnavi gradiva sodelovanje javnosti ni bilo potrebno. (Če je odgovor DA, navedite:)	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
Aleš Hojs minister	
PRILOGE: <ul style="list-style-type: none"> - predlog sklepa Vlade Republike Slovenije - predlog odgovora Vlade Republike Slovenije s prilogami – 5x 	

PRILOGA 1

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji sklep:

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je sprejela odgovor na poizvedbo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije glede Odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin (Uradni list RS, št. 38/2020 in 51/2020).

Dr. Božo Predalič
generalni sekretar

Priloga:

- odgovor Vlade Republike Slovenije s prilogami – 5x

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za notranje zadeve
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
- Služba Vlade RS za zakonodajo
- Varuh človekovih pravic Republike Slovenije

PRILOGA 3

ODGOVOR VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE NA POIZVEDBO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE GLEDE ODLOKA O ZAČASNI SPLOŠNI PREPOVEDI GIBANJA IN ZBIRANJA LJUDI NA JAVNIH MESTIH IN POVRŠINAH V REPUBLIKI SLOVENIJI TER PREPOVEDI GIBANJA IZVEN OBČIN (URADNI LIST RS, ŠT. 38/2020 IN 51/2020)

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (Varuh) je zaprosil Vlado Republike Slovenije za odgovor na poizvedbo oz. izpostavljena vprašanja, ki se nanašajo na domnevno kršeno legalitetno načelo, problematičnost vsebinske sorazmernosti ukrepov ter na natančno časovno opredeljenost sprejetih ukrepov iz Odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin (Uradni list RS, št. 38/20 in 51/20; v nadaljnjem besedilu: Odlok), pri tem pa predlagal, da Vlada Republike Slovenije doda tudi druga pojasnila, za katera meni, da so potrebna za ustrezno razumevanje navedb v odgovoru.

Varuh človekovih pravic poziva Vlado Republike Slovenije, da se opredeli do naslednjih izpostavljenih vprašanj:

1. Ali je z Odlokom kršeno legalitetno načelo?
2. Ali so ukrepi iz Odloka v skladu z načelom sorazmernosti?
3. Ali je Odlok dovolj natančno predvidel časovno veljavnost prepovedi?

Odgovor v zvezi z izpolnjenostjo legalitetnega načela (načelo zakonitosti)

Varuh glede tega navaja 42. točko odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije U-I-313/98, s 16. 3. 2000, iz katere izhaja, da mora biti zakon podlaga za izdajanje podzakonskih predpisov in posamičnih aktov izvršilne oblasti (drugi odstavek 120. člena Ustave). Da bi zadostili določbam drugega odstavka 120. člena Ustave, mora zakon vse bistvene sestavine za delovanje upravnih organov v organizacijskem, postopkovnem in vsebinskem pogledu določiti tako, da lahko prizadeti ugotovi svoj pravni položaj že na podlagi zakona in da se lahko zagotavlja zakonitost upravnega akta v upravnem sporu pred sodiščem, kjer lahko prizadeti zahteva sodno varstvo svojih pravic in interesov. Tretji odstavek 153. člena Ustave določa, da morajo biti podzakonski predpisi v skladu z Ustavo in zakoni. Načelo vezanosti delovanja državnih organov na Ustavo in zakon ter legalitetno načelo sta kot temeljni ustavni načeli v tesni povezanosti z načelom demokratične in pravne države.

Vlada Republike Slovenije odgovarja, da je bil Odlok sprejet s sklicevanjem na 39. člen Zakona o nalezljivih boleznih (v nadaljnjem besedilu: ZNB), ki (je) določa(l), da sme v primeru, če z ukrepi, določenimi s tem zakonom, ni mogoče preprečiti, da se v Republiko Slovenijo zanesejo in v njej razširijo določene nalezljive bolezni, minister, pristojen za zdravje, odrediti med drugim tudi naslednja ukrepa: v skladu z 2. točko sme prepovedati oziroma omejiti gibanje prebivalstva na okuženih ali neposredno ogroženih območjih, v skladu s 3. točko pa sme prepovedati zbiranje ljudi po šolah, kinodvoranah, javnih lokalih in drugih javnih mestih, dokler ne preneha nevarnost širjenja nalezljive bolezni. V zvezi s tem je treba poudariti, da je minister za zdravje z odredbo razglasil epidemijo nalezljive bolezni COVID-19, ki jo povzroča novi koronavirus SARS-CoV-2, na območju Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/20) in da je ta začela veljati 12. marca 2020 ob 18. uri. Nato je na podlagi tretjega odstavka 8. člena ZNB 13. marca 2020 je Vlada Republike Slovenije izdala Sklep o uporabi ukrepov, ki jih določa Zakon o nalezljivih boleznih, pri epidemiji COVID-19 (Uradni list RS, št. 23/20), o katerem je nemudoma obvestila tudi Državni zbor Republike Slovenije. S tem je Vlada Republike Slovenije potrdila, da je COVID-19 nova in še neraziskana nalezljiva bolezen, ukrepi za njeno zajezitev pa zahtevajo kompleksnejšo odzivnost, sodelovanje več resorjev in splošno učinkovanje.

Pri tem je treba upoštevati tudi, da je v Republiki Sloveniji Vlada Republike Slovenije tista, ki je odgovorna za stanje na vseh področjih, torej tudi na področju ukrepov za obvladovanje epidemij, ki imajo posledice za celotno prebivalstvo in zahtevajo medresorsko odzivanje vseh udeleženih subjektov. Mesto za slednje je po mnenju Vlade Republike Slovenije prav na Vladi Republike Slovenije (glej Zakon o Vladi Republike Slovenije). Odlok je bil tako izdan na podlagi 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZVRS), v katerem je med drugim določeno, da Vlada Republike Slovenije sprejema ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev razvoja države in za urejenost razmer na vseh področjih iz pristojnosti države, na podlagi osmega odstavka 20. člena ZVRS, ki določa, da krizno upravljanje in vodenje po tem členu pomenita organizacijo in ukrepe, katerih cilj sta učinkovito odzivanje na kompleksno krizo in njeno obvladovanje, sem pa se lahko brez dvoma uvrsti tudi epidemija nalezljive bolezni COVID-19, ter s sklicevanjem na 39. člen ZNB, ki je vsebinska podlaga za ukrepe, ki jih vsebuje Odlok.

Predmetni Odlok je bil izdan tako na podlagi 120. člena Ustave (ki določa samostojno delovanje upravnih organov v okviru in na podlagi Ustave in zakonov) kot tudi na podlagi 39. člena ZNB. Zapisano torej pomeni, da obstaja zakon, ki ureja točno določeno področje in ki hkrati določa, da sme izvršilna oblast odrediti točno določene ukrepe, kar je Vlada Republike Slovenije s tem Odlokom tudi storila. Vlada pri tem tudi ni preseгла pristojnosti oz. da bi s tem Odlokom urejala vprašanja, ki so pridržana zakonu, kot je npr. urejanje drugih pravic, saj je bilo z Odlokom poseženo zgolj v pravice v okviru, ki jih je določal zakon, tj. 2. in 3. točko prvega odstavka 39. člena ZNB. Prav tako je Odlok tudi sledil namenu in ciljem zakona ter ni zoževal drugih pravic, zato ni moč reči, da je bila s tem urejanjem prekoračena pristojnost Vlade Republike Slovenije (zakonski okvir in pristojnost) ali da bi bile določene nove omejitve oziroma obveznosti, ki jih zakon ne bi določal. Odlok je tako le konkretiziral omejitve, ki jih je na podlagi drugega odstavka 32. člena ustave že določil ZNB.

Glede omejevanja pravice do svobode gibanja Vlada Republike Slovenije izpostavlja, da je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka odločalo že Ustavno sodišče Republike Slovenije, ki je s Sklepom, št. U-I-83/20-10, s 16. aprila 2020 (ki ga prilagamo), zavrnilo predlog, da se do končne odločitve zadrži izvajanje tega Odloka. Ustavno sodišče je obrazložilo (25. točka obrazložitve) oziroma ocenilo, da bi tako v primeru nadaljnjega izvrševanja Odloka kot v primeru njegovega zadržanja lahko nastale težko popravljive ali celo nepopravljive škodljive posledice. Vendar pa je mogoče z delnim zadržanjem Odloka, ne da bi posegli v vsebino odrejenih ukrepov, njegove morebitne škodljive posledice za uresničevanje navedenih pravic iz 32. (svoboda gibanja) in 42. (pravica do zbiranja in združevanja) člena Ustave vsaj delno omejiti na način, da se na drugi strani ogroženost prebivalstva zaradi bolezni ne poveča. Prav takšna zadržanost Ustavnega sodišča Republike Slovenije, da bi zadržala izvajanje Odloka do končne odločitve, po mnenju Vlade Republike Slovenije tudi kaže na oceno, da so ukrepi iz Odloka nujni v demokratični družbi, da se zavaruje javno zdravje in da se prepreči nastanek nepopravljivih posledic na prebivalstvu.

Vlada Republike Slovenije poudarja, da z Odlokom ni bilo posebej poseženo v pravico do zasebnosti in osebnostne pravice, saj kakršno koli vmešavanje v zasebno življenje posameznikov (kot je npr. vstop v stanovanje, preprečevanje komunikacije, zbiranje osebnih podatkov) z Odlokom ni bilo določeno. Posledice omejitve pravice do svobode gibanja se po naravi stvari lahko kažejo tudi na drugih področjih človekovega življenja. Posredno je bilo v okviru omejitve in prepovedi gibanja ter zbiranja, za katero obstaja jasna izrecna podlaga v Ustavi Republike Slovenije in v Zakonu o nalezljivih boleznih, lahko poseženo v druge pravice, vendar le toliko, kot je bilo to nujno potrebno za doseg varovanja javnega zdravja in življenja prebivalcev Republike Slovenije, saj je bilo posameznikom še vedno omogočeno, da »razpolagajo sami s seboj«. Zato so bile določene tudi izjeme, po katerih je bil omogočen prihod in odhod iz dela, opravljanje gospodarskih, kmetijskih in gozdarskih dejavnosti, do storitve oseb s posebnimi potrebami itn. Omogočen pa je bil tudi dostop v druge občine, če določene storitve niso zagotovljene v občini prebivališča (glej prvi, drugi in tretji odstavek 3. člena Odloka).

Glede navedbe primera obiskovanja bližnjih sorodnikov v drugi občini ((zunaj)zakonskih partnerjev) in s tem povezane pravice do družinskega življenja (ne nazadnje tudi psihično zdravje posameznika), je potrebno izpostaviti, da je bil sprejeto mnenje Ministrstva za pravosodje, da gre za izjemne primere in da so takšni obiski dopustni. Gre za izjemo po četrti alineji prvega odstavka 3. člena Odloka oziroma

za primer, ko je prehajanje med občinami potrebno zaradi varstva in pomoči osebam, ki so potrebne podpore, oziroma zaradi oskrbe ali nege družinskih članov (glej prilogo dokument Direktorata za civilno pravo Ministrstva za pravosodje, št. 007-83/2020, 3. 4. 2020).

Z Odlokom tudi ni bilo posebej poseženo v pravico do zasebne lastnine, vseeno pa se posledice omejitve gibanja po naravi stvari lahko kažejo tudi na drugih področjih človekovega življenja. Posredno je bilo v okviru omejitve in prepovedi gibanja ter zbiranja, za katero obstaja jasna izrecna podlaga v Ustavi Republike Slovenije in v Zakonu o nalezljivih boleznih, lahko poseženo v druge pravice, vendar le toliko, kot je bilo to nujno potrebno za doseg varovanja javnega zdravja in življenja prebivalcev Republike Slovenije, saj je bilo posameznikom še vedno omogočeno razpolaganje s svojo lastnino. Zato je Odlok tudi glede tega določal izjeme, kot je opravljanje gospodarskih kmetijskih in gozdarskih dejavnosti, odpravljanje neposredne nevarnosti za premoženje.

Zato Vlada Republike Slovenije meni, da z izdajo predmetnega Odloka ni bilo preseženo pooblastilo, ki ga je zakonodajalec z 39. členom ZNB prenesel na izvršilno oblast.

Odgovor v zvezi z vsebinsko (ne)sorazmernostjo ukrepov iz Odloka

Varuh pojasnjuje, da je v 27. točki odločbe U-I-313/98, s 16. 3. 2000 navedeno, da so »omejitve ustavnih pravic zaradi varstva pravic drugih (ali javnega interesa) dopustne samo, če so v skladu s tako imenovanim načelom sorazmernosti, torej če so za varstvo teh drugih pravic sploh primerne, če so za doseg cilja nujne (cilj ni dosegljiv na noben drug način oziroma z blažjim sredstvom ali blažjim posegom v ustavno pravico) in če je teža posega v eno ustavno pravico zaradi varstva druge tudi v sorazmerju s »težo« varovane ustavne pravice (sorazmernost v ožjem pomenu).« V nekaterih primerih, ki jih omenja Varuh, se po njegovem mnenju kot vprašljiva kaže primernost ukrepa; npr. ko se oseba z lastnim avtom odpelje v drugo občino v svojo nepremičnino ali na sprehod v (neobljudeno) naravo, ni videti, da bi s takim ravnanjem ogrožala svoje zdravje ali zdravje drugih; nasprotno – na ta način ga ogroža manj, kot če bi sprehod opravila v obljudenem mestnem parku ali bi se zadrževala v večstanovanjski stolpnici s 300 stanovalci. V teh primerih zasledovanega cilja z odlokom sploh ni mogoče doseči. V primeru obiskovanja bližnjih sorodnikov v drugi občini ((zunaj)zakonskih partnerjev) pa je videti, da glede na pomen pravice do družinskega življenja (ne nazadnje tudi psihično zdravje posameznika) ukrep ni skladen z načelom sorazmernosti v ožjem pomenu.

Ustava preprečevanje in varstvo pred širjenjem nalezljivih boleznih izrecno našteva med cilji, zaradi katerih je z zakonom dopustno omejiti človekovo pravico do združevanja (tretji odstavek 42. člena Ustave Republike Slovenije) in svobode gibanja (drugi odstavek 32. člena Ustave Republike Slovenije). Test legitimnosti je torej v primeru varstva pred širjenjem nalezljivih boleznih opravljen že v samem besedilu 32. člena Ustave Republike Slovenije. Ustava je tudi sama opravila presojo, ali so ukrepi primerni in sorazmerni v ožjem smislu, saj ZNB izrecno določa, da ima v primeru tehtanja med ustavno zavarovanimi vrednotami življenja in zdravja prebivalcev ter svobodo gibanja in združevanja posameznikov prednost varovanje življenja in zdravja prebivalstva. Glede na to Vlada Republike Slovenije meni, da je neutemeljeno dvomiti v sorazmernost ukrepov iz Odloka.

V skladu z ustavnim načelom sorazmernosti mora biti ukrep zakonit (imeti mora podlago v zakonu in slediti legitimnemu cilju), prav tako pa mora biti primeren (z njim je mogoče doseči zastavljeni cilj), nujen v smislu, da ga ni mogoče izvesti brez njegove uporabe ali uporabe milejšega sredstva, in sorazmeren v ožjem smislu (*strictu sense test*).

Ukrep je nujen, saj se je število okuženih od prvega zaznanega primera 4. marca 2020 do razglasitve epidemije 12. marca 2020 povzpelo na 89, 28. marca 2020 pa je bilo že 737 pozitivnih primerov okužbe z novim koronavirusom. Kljub že sprejetim ukrepom se je okužba nezadržno širila, zato je bil dodaten ukrep, s katerim se je omejilo gibanje izven občin, nujen. Ta ukrep je sorazmeren, saj ne gre za popolno prepoved gibanja posameznika, temveč so dopuščene upravičene izjeme.

Odlok je bil sprejet na podlagi določb Zakona o Vladi Republike Slovenije, kot tudi ZNB, ki mu daje vsebinsko zakonsko podlago. Odlok sledi legitimnemu cilju, in sicer zagotavljanju javnega zdravja, saj že v uvodnih določbah jasno določa, da je izdan zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19.

Vlada Republike Slovenije ugotavlja, da so ukrepi iz Odloka primerni za doseg legitirnega cilja, to je za zaježitev in obvladovanje epidemije, saj se le s prepovedjo in omejitvijo (z izjemami) socialnih stikov po mnenju zdravstvene stroke učinkovito preprečuje širjenje nalezljive bolezni. Zato po mnenju Vlade Republike Slovenije niso utemeljeni pomisleki, da v primeru, če se oseba z lastnim avtom odpelje v drugo občino v svojo nepremičnino ali sprehod v (neobljudeno) naravo, ni videti, da bi s takim ravnanjem ogrožala svoje zdravje ali zdravje drugih. Po mnenju Vlade Republike Slovenije je za učinkovito varovanje javnega zdravja treba omejiti tudi (najširši) dostop do površin za gibanje v naravi. Na poti do teh površin (zlasti, če so te bolj oddaljene), se lahko zaradi različnih okoliščin zgodi, da pride do neposrednih medsebojnih stikov, npr. prometna nesreča, ko ni mogoče preprečiti tesnejših medsebojnih stikov med ljudmi, še posebej, če je treba nuditi pomoč poškodovanemu. Zato so tudi utemeljeni pozivi zdravnikov, naj se ljudje ne odpravljajo v gore ali ukvarjajo z adrenalinskimi športi, ker jih je potrebno v primeru telesnih poškodb obravnavati kot potencialno okužene bolnike s COVID-19. Prav tako je v praksi zelo težko zagotavljati zadostno medsebojno razdaljo na naravno omejenih odprtih prostorih (npr. na ošiljenem vrhu hriba, v soteskah, kanjonih rek), kjer bi naravne danosti terena pri veliki koncentraciji sprehajalcev onemogočali varno medsebojno razdaljo.

Zdravstvena stroka v tem trenutku ne pozna drugih učinkovitih ukrepov, kar je razvidno tudi iz ukrepov drugih držav, ki prav tako omejujejo gibanje in prestop državnih meja na obvladljive tokove ter sprejemajo tudi vrsto drugih ukrepov, npr. ukinitve javnega prevoza, zaprtje šol in univerz, zaprtje gostinskih obratov, omejitve namestitvenih dejavnosti, zaprtje neživilskih trgovin ... (glej prilogo Veljavni ukrepi po državah, 9. april 2020). S tem v zvezi je treba omeniti tudi odločbi ustavnega sodišča Bavarske (VerfGH, Ent. v. 26.03.20, Az. Vf. 6-VII-20) in zveznega ustavnega sodišča Nemčije (BVerfG, Beschl. v. 07. April 2020, - 1 BvR 755/20), s katerima je bil predlog za začasno zadržanje ukrepov omejitve gibanja zavržen.

Kot je splošno znano in kar navaja tudi zdravstvena stroka, za preprečevanje te bolezni ni drugega ali blažjega učinkovitega ukrepa. Brez takšnega ukrepa bi se nalezljiva bolezen nenadzorovano širila, kar bi glede na dosedanje izkušnje brez dvoma privedlo do nezmožnosti delovanja zdravstvenega sistema in bi pomenilo veliko smrtnih žrtev. Pri tem je treba poudariti, da je pri zagotavljanju javnega zdravja z ukrepi iz Odloka izpolnjen tudi vidik spoštovanja človekovega dostojanstva in z njim povezane pravice do zdravstvenega varstva (Republika Slovenija je socialna država), ki z zdržno rastjo števila okužb in s tem povezanega obvladljivega števila bolnikov na intenzivni negi omogoča delovanje zdravstvenega sistema, ki bi bil sicer že pred razpadom. Podobno lahko vidimo na primeru sosednje Italije in nenazadnje tudi Združenih držav Amerike.

Z vidika sorazmernosti v ožjem smislu je treba preizkusiti, ali je sprejeti ukrep nesorazmeren glede na ustavno zagotovljene pravice, v katere posega. Dodatno je treba poudariti, da se s tem ukrepom varujeta javno zdravje, torej zdravje vsakega posameznika, in z njim povezano spoštovanje človekovega dostojanstva, ki ga je Ustavno sodišče Republike Slovenije v odločbi št. U-I-109/10-17 z dne 3. oktobra 2011 umestilo v 1. člen Ustave RS,¹ kar kaže na najvišje zavarovano družbeno vrednoto. Omenjeni Odlok namreč dejansko začasno prepoveduje gibanje in zbiranje ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepoveduje gibanje izven občin, vendar pa že v 2. in 3.

¹ 19. točka obrazložitve.

členu določa izjeme, ki so neogibno potrebne za nemoteno delovanje države in omogočajo uveljavljanje ustavno varovanih človekovih pravic, saj dopuščajo opravljanje delovnih nalog, gospodarskih, kmetijskih in gozdarskih dejavnosti, odpravljanje neposredne nevarnosti za zdravje, življenje in premoženje, varstvo in pomoč osebam, ki so potrebne podpore, oziroma oskrbe ali nego družinskih članov, dostop do lekarn, zdravstvenih in sanitarnih storitev ter številne druge storitve, s čimer se blaži poseg v pravico gibanja in zbiranja, ob sočasnem ohranjanju varne medsebojne razdalje. Omenjene izjeme so vpeljane prav zaradi omogočanja gibanja v nujnih primerih, s čimer se blaži oziroma po prepričanju Vlade Republike Slovenije sorazmerno omejuje pravica do svobode gibanja. Na podlagi navedenega Vlada Republike Slovenije meni, da so ukrepi iz Odloka nujni in v danih okoliščinah ne posegajo nesorazmerno v človekove pravice. Ukrepi so tudi primerni za doseg legitirnega cilja, saj učinkovito varujejo javno zdravje, kar se kaže prav v zadnjih spodbudnih rezultatih, ki bodo podlaga za rahljanje ukrepov iz tega Odloka.

Odgovor v zvezi s časovno in krajevno veljavnostjo prepovedi iz Odloka:

Glede tega Varuh navaja, da je treba tudi po mnenju Sveta Evrope (glej v: *Respecting democracy, rule of law and human rights in the framework of the COVID-19 sanitary crisis*« s 7. 4. 2020, posebej na str. 3),² jasni časovni opredelitvi trajanja ukrepov nameniti posebno pozornost. Tako se kaže vprašljivo, ali časovna veljavnost Odloka (prepoved velja do prenehanja razlogov zanjo, kar ugotovi Vlada Republike Slovenije s sklepom«) izpolnjuje te pogoje.

Ker je dokument objavljen na spletni strani Sveta Evrope,³ mora Vlada Republike Slovenije najprej poudariti, da 2. (svoboda gibanja) in 11. člen (svoboda zbiranja in združevanja) ter Protokol št. 4 k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP) dopuščata omejitev omenjenih pravic, če so te določene z zakonom in ko so v demokratični družbi nujne zaradi zaščite zdravja. Ker gre po oceni Vlade Republike Slovenije resnično za nujne zadeve v demokratični družbi zaradi zaščite javnega zdravja in so ti ukrepi določeni z zakonom, omenjene omejitve ne morejo biti ustavno sporne. Nadalje je pomembno, da je bil omenjeni dokument Sveta Evrope ustvarjen 7. aprila 2020, medtem ko je Odloka pričel veljati 30. marca 2020, torej teden dni pred sprejetjem in verjetno tudi objavo tega dokumenta Sveta Evrope, zato je bilo nemogoče vnaprej predvideti kakšna bodo stališča Sveta Evrope do časovne opredelitve trajanja ukrepov v času epidemije nalezljive bolezni COVID-19, sploh zaradi nezadostne raziskanosti njegove kužnosti in zdravljenja.

² 2.2. Limited duration of the regime of the state of emergency and of the emergency measures

During the state of emergency, governments may receive a general power to issue decrees having the force of the law. This is acceptable, provided that those general powers are of a limited duration. The main purpose of the state of emergency regime (or alike) is to contain the development of the crisis and return, as quickly as possible, to the normality. Prolongation of the state of emergency regime should be subject to the control of its necessity by parliament. An indefinite perpetuation of the general exceptional powers of the executive is impermissible.

During the state of emergency, not only should the power of the government to legislate be limited by the duration of the state of emergency, but any legislation enacted during the state of emergency should also include clear time limits on the duration of these exceptional measures (like a "sunset clause"). Indeed, after the end of the emergency situation it may be justified to continue to apply certain specific, targeted measures, but such extension would fall within the competence of parliament through the ordinary procedures.

Prevod:

Omejeno trajanje režima izrednih razmer in nujnih ukrepov

V izrednem stanju lahko vlade dobijo splošno pooblastilo za izdajo odlokov, ki imajo zakonsko veljavo. To je sprejemljivo, če so ta splošna pooblastila omejena. Glavni namen ureditve izrednih razmer (ali podobno) je omejiti razvoj krize in se čim hitreje vrniti v normalnost. Podaljšanje izrednega stanja bi moral nadzorovati parlament. Trajanje splošnih izjemnih pooblastil izvršilne oblasti za nedoločen čas je nedopustno.

V izrednem stanju ne bi smelo biti omejeno le pooblastilo vlade za sprejemanje zakonodaje s trajanjem izrednega stanja, temveč bi morala vsaka zakonodaja, sprejeta v izrednem stanju, vključevati tudi jasne časovne omejitve trajanja teh izjemnih ukrepov (kot "klavzula o sončnem zahodu"). Dejansko je po koncu izrednih razmer morda upravičeno nadaljevati z določenimi posebnimi usmerjenimi ukrepi, vendar bi takšno podaljšanje sodilo v pristojnost parlamenta po rednih postopkih (opombe pod črto št. 8, 9 in 10 so izpuščene).

³ URL: <https://rm.coe.int/09000016809e2119>, 16. 4. 2020.

Ker se omenjeno besedilo Sveta Evrope nanaša na izredno stanje, pa Vlada Republike Slovenije poudarja, da v zvezi z epidemijo nalezljive bolezni v Republiki Sloveniji izredno stanje iz 92. člena Ustave RS ni bilo razglašeno. Ustava RS v 16. členu ureja začasno razveljavitev in omejitev pravic v vojnem in izrednem stanju, 92. člen URS pa ureja razglasitev vojnega ali izrednega stanja, nujnih ukrepov in njihove odprave. Poizvedbo Varuha bi bilo mogoče razumeti tako, da bi bilo treba za ukrepe, ki jih ureja Odlok, predhodno razglasiti izredno stanje, ukrepe pa bi potem sprejemal Državni zbor Republike Slovenije. Vlada Republike Slovenije se s takšnim stališčem ne strinja, saj so posegi v človekove pravice dopustni tako v mirnem kot v izrednem stanju. Tudi v miru je namreč človekove pravice ali temeljne svoboščine dopustno omejiti pod pogoji, ki jih določa ustava (tretji odstavek 15. člena URS).

Ukrepi so bili sprejeti upoštevajoč veljavne zakonske določbe, ki so na podlagi tretjega odstavka 15. člena URS in drugega odstavka 32. člena Ustave podlaga za omejitve človekove pravice do svobode gibanja in zbiranja zaradi varstva javnega zdravja in življenja posameznikov. Po mnenju Vlade Republike Slovenije v danem primeru ne gre za najintenzivnejše posege države v človekove pravice oziroma za posege, ki bi pomenili razveljavitev človekovih pravic, ampak gre le za omejitve v obsegu, ki je nujno potreben za doseg cilja (možne bi bile še mnogo bolj drastične omejitve gibanja, a niso bile uvedene). V skladu z 92. členom URS je pogoj za razglasitev izrednega stanja, da velika in splošna nevarnost ogroža obstoj države. Vlada Republike Slovenije meni, da ob izdaji Odloka in trenutno obstoj države z vidika njenih konstitutivnih elementov ni ogrožen. Vsi ukrepi so bili sprejeti z namenom, da se prepreči nenadzorovana širitev nalezljive bolezni in razpad zdravstvenega sistema, kar bi lahko v skrajni posledici res ogrozilo obstoj države. Navedeni ukrepi so bili torej sprejeti zato, da se prepreči stanje, ko bi bil lahko obstoj države dejansko ogrožen. V tem primeru bi bilo res treba ravnati v skladu z 92. členom v povezavi s 16. členom URS, to pa bi se lahko izrazilo v mnogo hujših posegih v človekove pravice, kar je Vlada Republike Slovenije z vsemi ukrepi poskušala preprečiti. Po mnenju Vlade Republike Slovenije je treba razglasitev izrednega stanja razlagati restriktivno in ga šteti kot ultima ratio.

Glede same časovne veljavnosti Odloka, pa Vlada Republike Slovenije navaja Sklep Ustavnega sodišča Republike Slovenije, št. U-I-83/20-10, s katerim je zadržano izvrševanje 7. člena Odloka. Iz 26. in 28. točke obrazložitve omenjenega Sklepa izhaja, da so posegi v človekove pravice in temeljne svoboščine, odrejeni z Odlokom, trajnejše narave, ker niso časovno zamejeni. Za doseg namena iz Odloka pa takšno urejanje ni nujno, zato jih je mogoče doseči tudi z določitvijo, da bo Vlada Republike Slovenije sorazmernost ukrepov periodično preverja in jih podaljša samo, če bo glede na vsakokratne razmere in mnenje stroke glede širjenja bolezni ugotovila, da so še potrebni za doseganje zasledovanih ciljev. S tem bo možnost nesorazmernih posegov v človekove pravice in temeljne svoboščine zmanjšana, na drugi strani pa ne bo zdravje in življenje ljudi zaradi širjenja epidemije nič bolj ogroženo. Ustavno sodišče Republike Slovenije je določilo tudi način izvršitve zadržanja. Tako mora Vlada Republike Slovenije odslej vsaj vsakih sedem dni na temelju mnenja stroke preverjati, ali so uvedeni ukrepi še potrebni za doseganje ciljev, in jih ob upoštevanju strokovnih razlogov podaljšati, spremeniti ali odpraviti in o tem tudi obvestiti javnost.

Čeprav je Vlada Republike Slovenije tudi že do opisane odločitve Ustavnega sodišča Republike Slovenije neprenehoma preverjala in spremljala potrebnost in učinkovitost izvajanih ukrepov iz Odloka. Čeprav je z 18. aprilom začel veljati (nov) Odlok o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih krajih, površinah in mestih v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin (Uradni list RS, 52/20), bo Vlada Republike Slovenije prav tako upoštevala opisan način izvršitve odločbe, v zvezi z zadržano določbo. S takšnim načinom spremljanja bo odslej toliko bolj poudarjena začasnost ukrepov iz Odloka.

Vlada Republike Slovenije obenem poudarja, da še ne obstajajo znanstvene študije, koliko časa se lahko pričakuje trajanje epidemije, zato tudi ni mogoče vnaprej (na daljši rok) predpisati časa trajanja ukrepov. Posledično tudi ni mogoče dati strokovne obrazložitve glede pričakovanega trajanja ukrepov. Celovita študija se lahko pričakuje šele po umiritvi razmer, ko bo na voljo zadosti podatkov za takšno analizo. Vlada Republike Slovenije tudi meni, da ne more biti sporno, da Odlok velja na celotnem območju Republike Slovenije, kar je v skladu z odredbo o razglasitvi epidemije, na podlagi katere je bila ta 12. marca 2020 razglašena za celotno območje Republike Slovenije. Pomembno je tudi dejstvo,

da je Svetovna zdravstvena organizacija 11. marca 2020 razglasila pandemijo nalezljive bolezni COVID-19,⁴ kar dodatno kaže na neobvladljivost in resnost širjenja te bolezni, saj je niti druge države s svojimi ukrepi ne zmorejo v celoti zajeziti in obvladovati.

V Republiki Sloveniji so 4. marca 2020 odkrili prvi primer okužbe z novim koronavirusom, Svetovna zdravstvena organizacija pa je izbruh koronavirusa 11. marca 2020 razglasila za pandemijo. 12. marca 2020 je bilo v Republiki Sloveniji potrjenih že 89 okužb. Kot že navedeno, je bila na podlagi 7. člena ZNB zaradi naraščanja števila primerov okužb s koronavirusom razglašena epidemija.

Od razglasitve epidemije dalje je število okužb neprestano naraščalo kljub že sprejetim različnim ukrepom na območju celotne države. 18. marca 2020 je bilo 286 potrjenih primerov okužbe z novim koronavirusom. Po epidemioloških podatkih so obolele osebe prihajale iz vseh slovenskih regij. Največ okuženih je bilo v osrednjeslovenski (101), dolenjsko-belokranjski (51), savinjski (40), podravske (28), gorenjski (18) in notranjski (11) regiji.

Vlada Republike Slovenije je 19. marca 2020 (najprej) sprejela Odlok o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 30/20), s katerim je zaradi zajezitve in obvladovanja epidemije prepovedala gibanje in zbiranje ljudi na javnih krajih in površinah v Republiki Sloveniji ter dostop na javna mesta in površine v Republiki Sloveniji z določenimi izjemami.

Zaradi neupoštevanja sprejetih ukrepov je število okuženih dnevno naraščalo po vsej državi. Do 28. marca 2020 do 24. ure je bilo opravljenih 20.753 testiranj, od tega je bilo 737 pozitivnih testov. Te osebe so prihajale iz naslednjih statističnih regij: 248 iz osrednjeslovenske, 141 iz savinjske, 90 iz jugovzhodne Slovenije, 63 iz podravske, 53 iz gorenjske, 34 iz koroške, 27 iz primorsko-notranjske, 21 iz pomurske, 15 iz obalno-kraške, 14 iz zasavske, 11 iz goriške regije in sedem iz posavske regije (pozitivnih je bilo tudi sedem tujcev).

Iz navedenega izhaja, da so bile okužene osebe zabeležene na območju celotne države, zato je treba ukrepe sprejemati za območje Republike Slovenije, saj bi bilo regionalno sprejemanje ukrepov glede na majhnost države in dnevne migracije neučinkovito.

Odgovor v zvezi s pozivom na druga pojasnila, ki so potrebna na ustrezno razumevanje odgovora:

Za utemeljitev nevednih odgovorov Vlada Republike Slovenije v naslednjih odstavkih navaja tudi strokovno mnenje zdravstvene stroke.

Na tiskovni konferenci Vlade Republike Slovenije 6. in 11. aprila 2020 je predstojnik območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje v Kopru Milan Krek, dr. med., predstavil analizo širjenja koronavirusa po svetu in pri nas (glej prilogi Nekaj pomembnih podatkov za boljše razumevanje potrebnih ukrepov, 5. april 2020, in Cankar, 11. april 2020). Poudaril je, da širjenje novega koronavirusa lahko preprečimo samo ljudje s svojim odgovornim ravnanjem, zato moramo upoštevati sprejete ukrepe in vsa priporočila. Po njegovem mnenju bi se v Republiki Sloveniji brez sprejetih ukrepov z virusom okužilo mnogo ljudi in posledično bi bilo tudi veliko smrtnih žrtev. Ocenil je, da je država sprejela ustrezne ukrepe, saj ti zmanjšujejo število stikov med ljudmi, omejujejo prenos virusa med ljudmi in posledično znižujejo krivuljo okuženih. Če Slovenija ne bi sprejela ukrepov za preprečevanje širjenja virusa, bi bilo v vrhu epidemije okuženih 480.000 ljudi, v epidemiji pa bi jih

⁴ Glej <https://www.consilium.europa.eu/sl/policies/covid-19-coronavirus-outbreak-and-the-eu-s-response/>, 9. april 2020.

umrlo 90.000. Če bi epidemija potekala tako kot v Lombardiji, bi bilo v teh dneh 800 mrtvih. »Zaradi sprejetih ukrepov se epidemija ne razvija v to smer, v nedeljo smo imeli 28 mrtvih.«⁵

Milan Krek je 11. aprila 2020 na tiskovni konferenci povedal, da so trenutni ukrepi preprečili strm porast števila okuženih, ki bi lahko čezmerno obremenil zdravstvo in povzročil čezmerno število smrti. Obenem je opozoril, da razmere še niso stabilne, zato je ukrepe treba spoštovati še naprej. Predstavil je tudi primerjalni pregled poteka epidemije v Južni Koreji, Lombardiji in Sloveniji ter strukturo okuženih pri nas.⁶

Vodja svetovalne skupine Ministrstva za zdravje dr. Bojana Beović je na tiskovni konferenci Vlade Republike Slovenije⁷ 30. marca 2020 povedala, da se je število hospitaliziranih bolnikov s COVID-19 podvojilo v zadnjih sedmih dneh, tistih na intenzivni negi pa v zadnjih petih dneh. »Številke nikakor ne vlivajo optimizma,« je opozorila. Če bo število bolnikov, ki potrebujejo zdravljenje v bolnišnici, naraščalo tako hitro kot danes, zdravstveni sistem tega ne zdržal. Trenutno stanje v bolnišnicah sicer odraža situacijo izpred 14 dni, ko so se začeli uveljavljati prvi ukrepi in ko so bili ti po besedah infektologinje kar dobro upoštevani, pozneje pa se je začelo popuščati.

Zdravniki zato podpirajo nove ukrepe, ki zmanjšujejo možnost prenosa virusa med ljudmi. »Ker je slovensko zdravstvo slabše opremljeno kot v marsikateri evropski državi, je treba skrbeti zlasti za to, da je čim manj okužb,« je opomnila Beovićeva. Pozvala je, naj vsak izmed nas poskrbi za fizično distanco, higieno rok in uporabo mask.

Infektologinja je ocenila, da do zdaj sprejeti ukrepi proti širjenju novega koronavirusa že kažejo pozitivne učinke. »Kar me najbolj veseli, je primerjava z italijanskimi razmerami. Če bi širjenje pri nas potekalo tako, kot je v prvem mesecu v Bergamu, bi imeli bistveno več bolnikov,« je pojasnila in poudarila, da se ukrepi izplačajo.

Na novinarski konferenci 10. aprila 2020⁸ je Beovićeva povedala, da so pristojni s potekom epidemije koronavirusa zadovoljni: »V Republiki Sloveniji je epidemija povzročila smrtne žrtve in še vedno se kar nekaj ljudi na oddelkih za intenzivno zdravljenje bori za svoje življenje, vendar lahko s težkim srcem povem, da smo s potekom epidemije pri nas zadovoljni.«

Po njeni presoji smo v Republiki Sloveniji vrh epidemije že dosegli. »Glede na postopno upadanje števila novih primerov v primerjavi s celotnim številom primerov lahko rečemo, da smo vrh že dosegli, vendar čisto dokončnega odgovora zaradi beleženja podatkov ne morem podati,« je povedala. Kot je dejala, smo se z epidemijo na ravni države uspešno spopadli in se izognili razmeram, kakršne so v Italiji in sosednjih državah. »Pri nas je zdravstveni sistem zdržal. Ni nam zmanjkalo respiratorjev in zaščitne opreme. Zdravniki na primarni ravni in družinski zdravniki so lahko obravnavali bolnike s sumom na novi koronavirus,« je dejala. Zasluge za uspešno spopadanje z epidemijo je Beovićeva pripisala pravočasnemu sprejetju ukrepov, s katerimi smo zmanjšali prenos virusa med populacijo. »Ukrepi, četudi morda za koga pretirani, so prinesli manj človeških žrtev in manj nesrečnih družin,« je dejala in še enkrat poudarila, da se moramo ukrepov strogo držati še naprej. »Še kakšen teden ali dva zdržimo brez obiskov, da ne bo treba ponovno zapirati države,« je dejala in pozvala k zaščiti starejše populacije. Kot je poudarila, strokovna skupina ne podpira predloga, da bi pristojni po velikonočnih praznikih začeli obsežnejše sproščanje ukrepov.

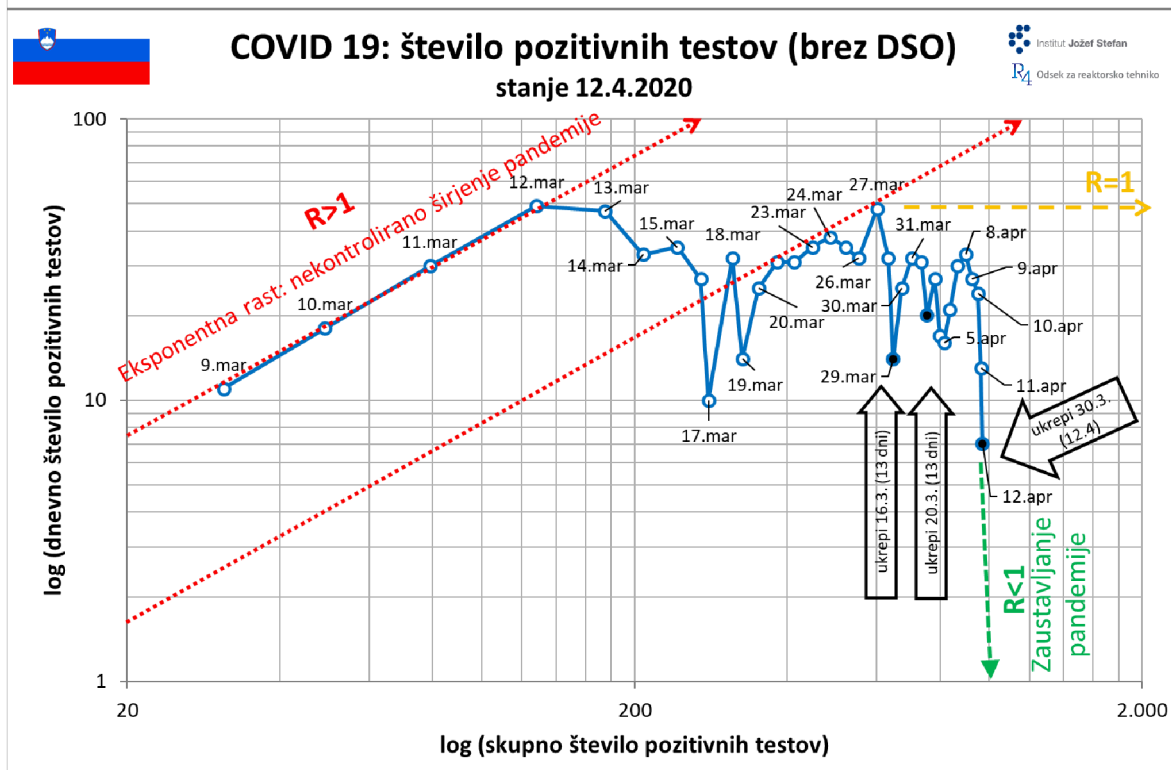
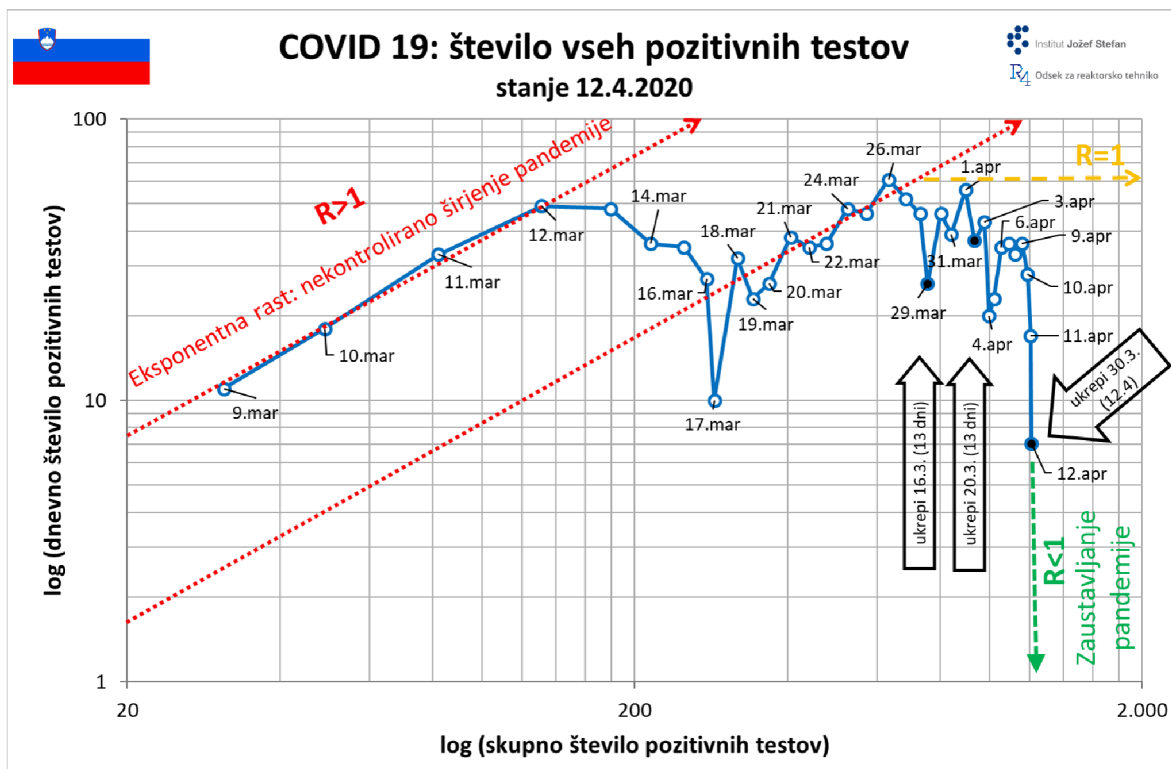
⁵ Glej <https://www.gov.si/novice/2020-04-06-izjava-milana-kreka-in-jelka-kacina-glede-aktualnega-stanja-v-zvezi-z-epidemijo-bolezni-covid-19/>.

⁶ Glej <https://www.gov.si/novice/2020-04-11-izjava-nadskofa-stanislava-zoreta-alesa-rozmane-milana-kreka-in-jelka-kacina-v-zvezi-z-epidemijo-bolezni-covid-19/>.

⁷ Glej <https://www.gov.si/novice/2020-03-30-izjava-ministra-alesa-hoja-in-vodje-svetovalne-skupine-bojane-beovic-o-epidemiji-bolezni-covid-19/>.

⁸ Glej <https://www.gov.si/novice/2020-04-10-izjava-ministrice-aleksandre-pivec-ministra-bostjana-koritnika-dr-bojane-beovic-in-vladnega-govorca-jelka-kacina-glede-aktualnega-stanja-v-zvezi-z-epidemijo-bolezni-covid-19/>.

»Premišljeno lahko sproščamo le dejavnosti, pri katerih je možnost prenosa najmanjša,« je pojasnila Beovičeva in hkrati opozorila, da ne smemo dovoliti, da bi popuščanje ukrepov privedlo do novega intenzivnega vala epidemije, saj bi to pomenilo veliko grožnjo za zdravje prebivalcev in preobremenitev zdravstvenega sistema.

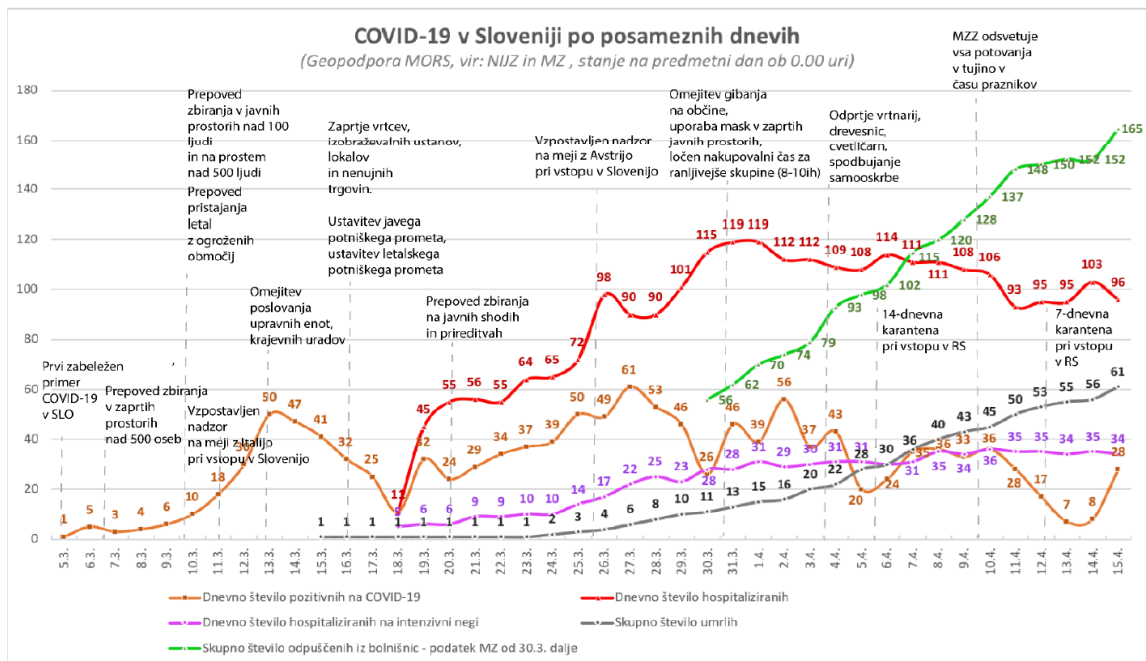

Ocena gibanja prebivalstva je pokazala zelo neenotno upoštevanje odloka o omejitvi gibanja z dne 20. marca 2020. Ob upoštevanju dejstva, da se po izkušnjah iz drugih držav pokaže učinek

omejitvenih ukrepov po približno 13 dneh, lahko ugotovimo, da je sprememba poteka epidemije iz eksponentne v linearno rast nastopila 12 dni po sprejetju odloka 16. marca 2020 (prepoved zbiranja ljudi v zavodih s področja vzgoje in izobraževanja ter univerzah), to je 28. marca 2020. Po 29. marcu 2020 je krivulja spet prehajala v eksponentno naraščanje, kar je kazalo na popuščanje učinka odloka z dne 16. marca 2020 in neučinkovitost odloka, sprejetega 20. marca 2020. Rast se je ponovno umirila med 31. marcem 2020 in 9. aprilom 2020, ko je bila videti linearna. Po 9. aprilu 2020 je opaziti upad naraščanja, ki ga lahko pripišemo ukrepu, sprejetem 29. marca 2020 (omejitev gibanja izven občine). Iz navedenega lahko sklepamo, da je do znakov umirjanja epidemije med 9. in 12. aprilom 2020 prišlo zaradi učinka ukrepa (omejitev gibanja izven občine), sprejetega 29. marca 2020.

Spodnja tabela prikazuje gibanje posameznih parametrov povezanih z virusom COVID-19, iz katere je razvidno, da sta se krivulji dnevnega števila hospitaliziranih in dnevnega števila hospitaliziranih na intenzivni negi, po uveljavljenih ukrepih iz Odloka, položili in nista več tako strmo naraščali. Omenjeno po mnenju Vlade Republike Slovenije dokazuje, da so bili vladni ukrepi iz odloka nujni in kar je še bolj pomembno tudi več kot primerni za doseg zasedovanega legitimnega cilja.

COVID-19 v Sloveniji po posameznih dneh z vladnimi ukrepi (dne 16. 4. 2020 ob 0.00)

Vir: Nacionalni center za krizno upravljanje Direktorata za obrambne zadeve MORS

Na koncu Vlada Republike Slovenije poudarja, da so z novim Odlokom o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih krajih, površinah in mestih v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin, dodatno razširjene izjeme na določene športno-rekreacijske dejavnosti, prav tako pa dovoljen tudi prihod, odhod in zadrževanje na zasebnem zemljišču ali objektu izven občine prebivališča za opravljanje vzdrževalnih del ali sezonskih opravil. S tem se dodatno sproščajo ukrepi za zagotavljanje javnega zdravja in posledično postopoma normalizira življenje v Sloveniji.